

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 5. září 1906.

Ročník XXXVI.--Číslo 6.

Edward Rosewater zemřel

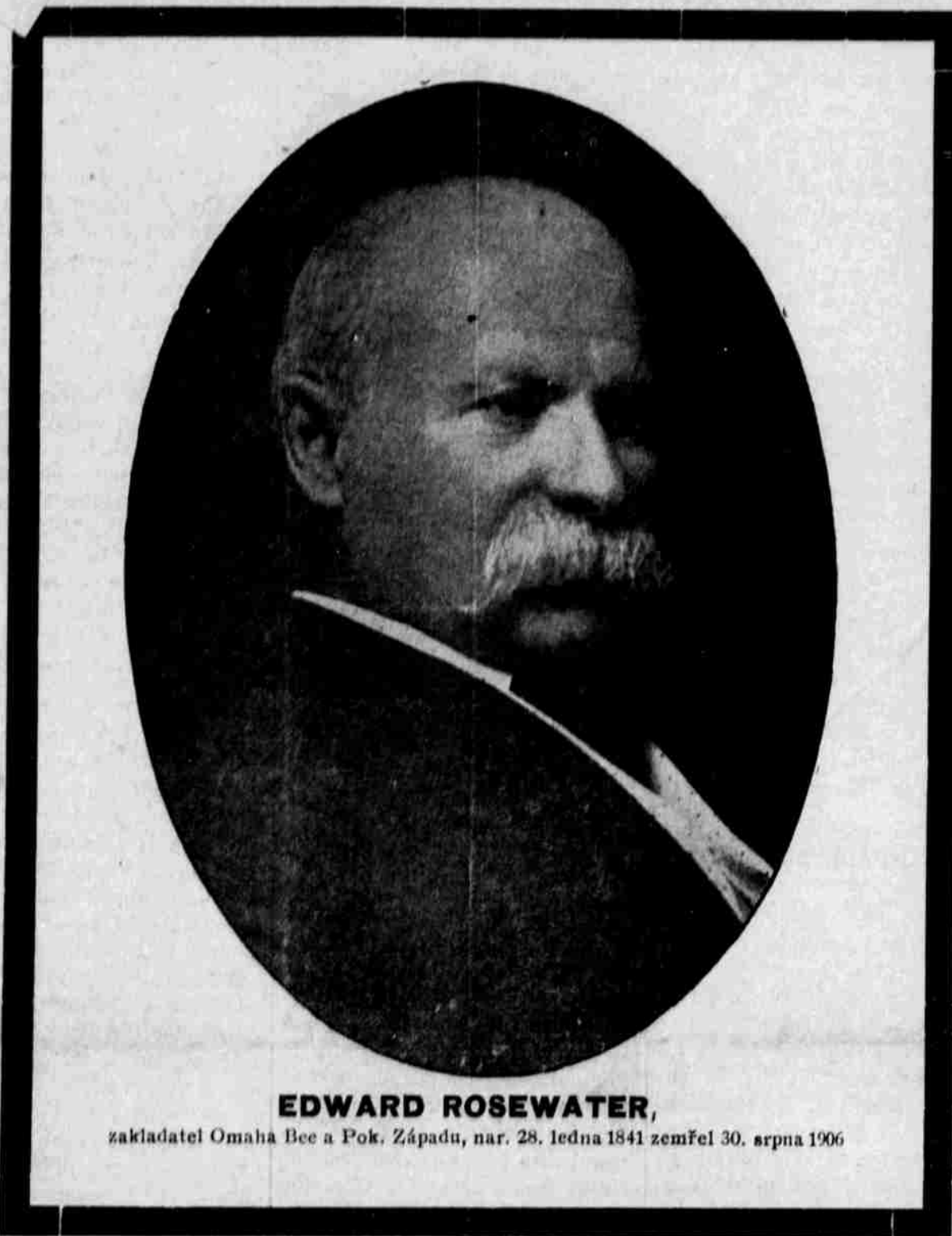
Pohřeb odbyval se za účastenství tisíců lidu.

Celý jeho život věnován byl práci pro dobro občanstva, státu a celé země.

Edwarda Rosewatera není více! Zákeřná vada srdeční přivodila náhlý jeho skon. Uprímý Čech a vzorný občan a zakladatel "Omaha Bee" a "Pokroku Západu" zesnul tiše — ve spánku — minulý čtvrtek brzy z večera v síni distriktního soudu v třetím poschodí Bee budovy. Vychladlou již mrtvolu jeho našel soudce Troup v pátek krátce před 9. hodinou ranní sedící na konci lavice, určené pro diváky, blízce okna. Pan Rosewater, velice jsa znaven, usel patrně na lavici a usnul, brzy na to zemřel. Smrt jeho byla klidná, bezbolestná, jak patrně z polohy mrtvoly a její vzezření, jež bylo tak přirozené, že se soudce Troup v prvním okamžiku pokoušel nebožtíka vzbudit. Rychle přivolání lékaři Dr. Hoffman a Goetz projevili náhled, že vada srdeční byla příčinou smrti.

Pan Rosewater těšil se zdánlivě železnému zdraví a až do poslední chvíle pracoval neunavně a vytrvale. Namahavý a marný zápas jeho o získání nominace pro úřad spolkového senátora neoslabil nikterak ani tělesné ani duševní síly jeho, naopak byl mu mocnou pobídkou, aby jako žurnalista pracoval tím úsilovněji na provedení životního svého programu, směřujícího k vybavení lidu z područí všelikých korporací a trustů, k povznesení města Omahy a žirného státu Nebrasky a k rozkvětu celé této země. Ve čtvrtek odjel do Waterloo, Neb., kdež odpoledne řečnil ve sjezdu vysloužilců. Kolem 5. hodiny vrátil se do Omahy a odebral se ihned do své úřadovny, kdež prodlel až do 6. hodin večer, rozmlouvaje se s ynem Victorem. Pak šel domů k večeri a as v 7. hodin vrátil se do Bee budovy. Asi v 7.15 hod. večer setkal se s domovnicí Mary Clarkovou v třetím poschodí blízce chodby vedoucí do soudní síně a to bylo naposled, co byl spatřen na živu. Do úřadovny své již nepřišel a četní návštěvníci odešli velice znepokojeni.

Pan Rosewater zdržel se v úřadovně své zhusta až dlouho do noci. Proto vážená choť jeho, upravená jeho lůžko, odebrala se na odpočinek. Když však se ráno obudila a shledala, že lože jeho jest netknuto, velice se polekala a telefonovala ihned synu svému Victorovi. Tento zavolal svého přítele a náčelníka policie Donaldu a pátrání po panu Rosewaterovi bylo právě v plném proudu, když soudce Troup našel jeho mrtvolu. Tým povolal ihned p. moe lékařskou a zároveň uvědomil koronera Braileya, kterýž po vyšetření všech okolností uznal inkvest za zbytečný. Na to byla mrtvola dopravena do obydlí hluboce zarmoucené rodiny. Zpráva o smrti váženého občana roznesla se hlaskurýchle po celém městě a pomoci telegrafu po celé zemi. Všichni členové rodiny, dlel v městě, shromáždili se kolem truchlé vdovy, jež nenahraditelnou ztrátu svou nesla nanejvýš statečně, nepřítomní pak o smrti

EDWARD ROSEWATER,

zakladatel Omaha Bee a Pok. Západu, nar. 28. ledna 1841 zemřel 30. srpna 1906

Rosewaterově zpraveni telegraficky. Nesčetné projevy soustrastí z blízka i dále jsou nejlepším důkazem, jaké úctě a vážnosti zesnulý se těšil.

V neděli, dne 2. září, odbyván byl pohřeb za účastenství tisíců a tisíců přátel a etelů z blízka i z dále. Nesčetný počet občanů přišel rozloučit se s velkým duchem a vyprovodit jej na cestě poslední. Podobného pohřbu Omaha dosud neviděla...

Tělesná sešránka p. E. Rosewaterova před pohřbem vystavena byla v rotundě budovy "Bee" v záseři květin a tisíců lidí, bohatých i chudých, malých i velkých, mužů žen i dětí putovalo tam, aby naposled pohledli na dobrou tu tvář, jež ani mrtva neztratila toho zvláštního mílého výrazu. Tu odehrávaly se scény, hodné pera novelisty. Zadumané a tiše kráčely postavy jedna za druhou a mnohý při spatření mrtvoly přítel všech dobrých lidí, nezdržel se slz...

A přišli ti, již z různých příčin nebyli mu příznivci a i ti zachvěli se při pohledu na bílou, mrtvou tvář velkého žurnalisty a státníka...

Pohřební obřady vykonány byly dle ritu Svobodných Zednářů, k nimž p. Rosewater náležel a předsedal jim W. Lininger. U rakve promluvil Dr. George L. Miller, W. J. Connell, Morris Brown, Robert Cowell a Melvin R. Hopewell z Tokamah. Řeč všech vyznivala v ten smysl, že Rosewater byl duchem, jakých rodi se počítka, ryzý a přímý v každém případě. Zásluhy jeho jsou ne-

ocenitelnými a památky jeho budou vděčně vzpomínati tisíce a tisíce lidí, jimž prospěl přímo i nepřímou.

Čestnou stráží byli: Harry P. Deuel, Ed. Haney, Luther Drake, Arthur Brandeis, Eleazer Wakeley, Morris Levy, Bruno Tzschuck, Louis Raapke, Lewis Reed, John A. Creighton, L. H. Korty a Václav Bureš, předseda našeho závodu. U rakve pak konali stráž: Louise Rowzee, William Neekel, T. F. Doyle, G. B. Eddy, J. D. Weaver, Dwight Williams, T. F. Sturgess a T. W. McCullough. Po dvě noci bděl v residenci p. E. Rosewaterově u jeho mrtvoly pan Václav Bureš. Obřady zahájil George W. Lininger, po němž promluvil výše jmenovaní řečníci.

V spouště květin a věnečů, v jejich záseři odpočívala tělesná sešránka, valnou pozornost budil v první řadě stojící nádherný věnec z palm a rudých růží, jež věnovali omažští Čechové a který označen byl nápisem "Bohemians of Omaha" a květinová standarda věnovaná "Pokrok Publishing Co."

Po čtvrté hodině vyšel průvod a cestou, vystlanou květinami ubíral se ku hřbitovu na Forest Lawn.

Zde opět vykonány obřady Svobodnými Zednáři a G. W. Lininger promluvil k shromážděným. Na to uložena byla mrtvola k poslednímu odpočinku. Do otevřeného hrobu vypaly se stonky akacie, odznakem to nesmrtnosti. "Hlina k hlíně, země k zemi, popel k popel, duch však k Bohu, jež jej stvořil." byla poslední slova obřadu.

Jedno oko nezůstalo suché, jedna duše bez zachvění... Vzpomínka na okamžiky při loučení zůstane všem účastníkům na vždy v paměti —

Tak doprovází vděčný lid k poslednímu odpočinku jen takové muže, již celý svůj život zasvětil práci ve prospěch jeho a neznali svého vlastního já v nižádném případě, kde jednalo se o dobro člověčenstva...

Ohromné účastenství a zbožná pieta s jakou doprovázeli tisíce lidí, bez rozdílu stran a národností na poslední cestě krajana Edwarda Rosewatera, svědčí o tom, že veliký krajana náš získal si během svého života takové úcty, vážnosti a lásky, jako málokdo před ním a snad i po něm...

Edward Rosewater narodil se dne 28. ledna r. 1841 v české dědině Bukovanech v kraji píseckém v Čechách, kdež otec jeho byl řezníkem. Mládí své prožil jako tisíce z nás v ovzduší českého venkova a jako tisíce z nás i on súčasen byl oněch četných strastí a fidekých slastí, jež jsou údělem nebohatému českému člověku. I on byl jednou z těch uhnětených českých duší, jimž osud nedopřál příležitosti hned v mládí těžiti z vědného nadání a touhy po vzdělání a přirozené snahy po čemsi vyšším a lepším. Jsa hochem třínáctiletým, dostal se z rodiny své do Ameriky v letech čtyřiapadesátých. Začal od piky, jak se říká. Pracoval tu zde, tu onde, jednoho dne čerul kamna, aby druhého dne pracoval opět na něm jiném. Ale poněvadž ani tam za mořem neměl zrovna na růžích

ustláno, snadno smířil se s osudem svým a trpělivě snášel hořkost prvních svých amerických chvil... Ale vrozená touha po vědách hnala ho do škol, ovšem jen do večerních škol, kam po celodenním namáhání docházel, aby nabytí toho, co nepříznivým osudem nabytí v pohodlnosti bylo mu odepřeno. Naučiv se anglicky, mladý Rosewater věnoval se telegrafii. V proudu války Severu s Jihem, dostal se mladý snaživec na Jih, kde pobyl po dobu dvou let, získav tím zkušeností nemalých a při své vnitřnosti i rozhledu v současném životě dokonalého. On první telegrafoval zprávu o osvobození otroků Abrahamem Lincolnem do celého světa, který v tehdejších časech velmi se zajímal o pohnutlivé záležitosti americké. Že už tehdy mnoho snů sprádal ve své mysli a že bouřilo množství vzácných myšlenek v jeho duši, dalo se souditi dle úsilovného snažení po uplatnění. V letech čtyřiašedesátých dostal se do Omahy a později po dvě leta zde byl ředitelem Western Telegraph Union, kdež dokonale uplatnil se svou správností a duchem prozíravým. Když později založil časopis "Bee", který dnes patří mezi nejlépe řízené listy americké, Edward Rosewater plně uplatnil své zkušenosti, nabyté během předcházejících dob. V roce 1864 oženil se se sle. Leah Colmanovou, dekou obchodníka, u něhož byl v Clevelandu nějaký čas zaměstnán. Tu přivezl si do Omahy. Ubytovali se v malém dřevěném domečku na lotě na 17. a Farnam ul., kde nyní vypíná se moderní budova "Bee". Lot a domek ten koupil si Rosewater za své úspory, jež si zachoval jako vydavatel. Narodilo se jim pět dětí: p. N. P. Feilová z Clevelandu, Victor Rosewater, vrechmí ředitel "Bee", Chas. Colman Rosewater, obchodní ředitel "Bee" a sle. Blanche Rosewaterova, dosud svobodná.

Rosewater po založení časopisu "Bee" vrhl se s celou svou vzácnou energií ve vír života politického a neznaje odpočinku ani oddechu pracoval ve prospěch státu a lidu co síly jeho stačily. Nebylo jedné závažné otázky, aby neřekl o ní své slovo, jež nabývalo důležitosti větší den ode dne. Město Omaha a celý stát Nebraska má mu za mnoho děkovati a možno říci, že na všem tom pokroku, kterého se zdejší občané dodělali, lvi podíl má prozíravý Rosewaterův duch. Dělnická otázka měla v něm vždy nejlepšího přítele a že byl přítelem dělnického lidu upřímným, o tom svědčí ta skutečnost, že v závodech jeho nebylo nikdy žádné stávky. On byl jedním z nejprvnějších, kteří postavili se proti nenázytné hrabivosti drah, on první poukázal na živindle provozované s pozemky t. zv. dobytčími králi, on první snažil se osvětliti vykořisťování Indiánů, on první stál vždy v čele kulturních snah, on navrhl zamississippiskou výstavu a vždy snažil se, aby Nebraska patřila k nejspořádanějším státům. On prvý, shledav výhodnost Nebrasky pro přistěhovalce před jinými státy, vyzýval český lid, hledající lepší životní existenci zde za mořem, aby usazoval se v státě tom. Celá řada našich lidí, dnes dobře si stojících, má pokračování na str. 5.